A°. 1832. N°. 1[illegible]

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 28 April.

FRANKFORT, den 24sten April.

Te Kassel is in het licht verschenen het ontwerp van wet, aangaande de burgerlijke betrekkingen der Israëliten in het keurvorstendom Hessen. Volgens hetzelve zullen alle ingezetenen van den staat van de joodsche godsdienst gelijke regten genieten als alle overige onderdanen, en alle onderscheid, uit hoofde van geloofsbelijdenis, hetwelk uit vroegere wetten, verordeningen en voorschriften voortvloeit, zal vervallen, voor zoo ver hetzelve niet bij de tegenwoordige wet bevestigd wordt. Deze gelijkstelling zal zich tot het gansche grondgebied van den staat zoo verre uitstrekken, dat ook alle tot hiertoe daaronder niet begrepene Israëliten in de provincie Hanau, alsmede in de districten Fulda en Hunfeld daarin zullen deelen. Ook maken de Israëlitische onderdanen geene andere gemeente in den staat uit, dan die tot de oefening van de godsdienst en de daartoe behoorende inrigtingen betrekking hebben. De Israëlitische onders hebben geene bevoegdheid, om meer dan een hunner zoons tot den kleinhandel op te leiden; doch de regering kan daarvan dispensatie verleenen. Uitgezonderd van de gelijkstelling, bij deze wet bepaald, zijn de Israëliten, die den zoogenaamden noodhandel als hoofdberoep drijven; dezelven kunnen noch op openbare ambten, noch op stemregt of verkiesbaarheid ten aanzien van den landdag aanspraak maken. De echtverbindtenis tusschen Christenen en Israëliten zal van wege den staat niet belet worden.

— De eerste kamer der staten van het hertogdom Nassau heeft een adres in antwoord op de hertogelijke openingsrede aangeboden. De tweede kamer heeft zulks tot heden nog niet gedaan. Het adres van de eerste kamer is de weerklank van de aanspraak; in de tweede kamer zijn daarop aanmerkingen gemaakt.

— Een brief uit Livorno, van den 13den April, behelst het volgende: « Volgens geloofwaardige brieven, schijnt de Pauselijke regering thans besloten te hebben, de Fransche tusschenkomst te erkennen, en aan de onderdanen in de legatien regten in te willigen. Dit zou misschien eene spoedige verwijdering zoo wel van de Fransche als Oostenrijksche troepen kunnen ten gevolge hebben. Of na deze verwijdering de regering de noodige kracht zal behouden en de rust zal kunnen handhaven, moet de toekomst leeren. Doch dit is moeijelijk te gelooven; want zelfs als wij aannemen, dat de inwilligingen aan beide kanten aangenaam zijn, kan echter bij de toepassing der toegestane regten de uitlegging gedurig tot nieuw misverstand aanleiding geven, hetwelk, wanneer het de regering aan kracht ontbreekt, nieuwe wanorde moet ten gevolge hebben. De stemming der legatien heeft zich te stellig geopenbaard, de vrees voor wraakzucht en vervolging is zoo groot, dat men besloten schijnt, liever het zekere te nemen, dan eene onzekere toekomst te gemoet te gaan. — Te Rome is de onveiligheid voor vreemdelingen zoo groot, dat men het niet waagt, des avonds alleen en zonder wapens uit te gaan. Ook in den omtrek vertoonen zich rooverbenden, die de reizigers uitplunderen.

« Wij hebben tijdingen uit Alexandria, tot den 13den Maart. Men was beducht voor gebrek aan levensmiddelen. De aanstaande oogst zou niet geheel in de behoeften kunnen voorzien, daar het aan handen ontbrak om de vruchten in te zamelen. Eene nieuwe bestorming van St. Jean d'Acre door *Ibrahim*-pacha was afgeslagen geworden.»

— Uit Nizza wordt den 8sten April het volgende gemeld: « De hertog *Karel* van Brunswijk houdt zich bij voortduring bij ons op. In zijne levenswijze kan men weinig den vorst bespeuren. In zijn gevolg bevindt zich eene Engelsche dame, miss *Sinclaer*, welke Zijne Doorluchtigheid, zoo als men verneemt, van Parijs naar Spanje en herwaarts gevolgd is; alsmede een zekere *Bitter* uit Brunswijk, die, zegt men, eerst de klerk van den hertog was, doch naderhand door hem, onder den naam van baron van *Andlau*, in den adelstand verheven is, en dikwijls van hier naar Frankrijk reist, zoo als sommigen beweren ter bevordering van een plan van restauratie, hetwelk de hertog zou gevormd hebben. Brieven uit Parijs maken daarvan ook melding en voegen er bij, dat de hertog onlangs in Frankrijk eene partij geweren had laten opkoopen; doch van het ministerie van oorlog geene vergunning tot uitvoer had kunnen bekomen.

— Men hoort thans niets meer van eene aanstaande komst van den Keizer en de Keizerin van Rusland te Berlijn. Volgens particuliere berigten uit Petersburg, houdt men zelfs eene reis van Hunne Keizerlijke Majesteiten buiten 's lands voor onwaarschijnlijk.

— In de zoogenaamde liberale kantons van Zwitserland is een concordaat ontworpen, ter onderlinge verdediging van de nieuwe constitutien, welke op gelijkheid van politieke regten zijn gegrond. Volgens hetzelve zal er op de eerste aanvrage hulp verleend worden, spoediger dan zulks kon geschieden volgens de wijze, bij het bondgenootschappelijke verdrag bepaald. Ten einde ook de middelen daar te stellen, ter vereffening van geschillen, welke in eenig kanton mogten ontstaan (iets, dat thans geen plaats kon hebben, wegens het onvermogen van den landdag, blijkbaar uit de zaak van Bazel) zullen de kantons, welke tot het concordaat toetreden, de beslissing hunner geschillen overlaten aan scheidsliedén, door de vereenigde kantons benoemd. Op die wijze meent men eene gaping in het bondgenootschappelijke verdrag aan te vullen. Alle kantons zullen tot dit concordaat kunnen toetreden, en er is uitdrukkelijk bij bepaald, dat hetzelve op geenerlei wijze inbreuk zal kunnen maken op het bestaande verdrag, of op de regten, welke hetzelve voor alle kantons daarstelt. De groote raden van Lucern en Solothurn hebben dit concordaat reeds bekrachtigd, en die van Bern heeft, in de zitting van den 7den April, met 156 tegen 3 stemmen besloten, om hetzelve mede aan te nemen. De kantons Zurich en Thurgau hebben dit voorbeeld gevolgd.

— In onderscheidene dagbladen vindt men het volgende uit Berlijn gemeld: « De Noord-Amerikaansche doctor *Howe* is onlangs te Berlijn in hechtenis genomen, doch slechts korten tijd opgesloten gebleven. Men heeft hem over de grenzen naar Frankrijk gebragt. De bij hem gevondene papieren, als daar zijn een brief van den generaal *Lafayette*, eene aanbeveling van den generaal *Bem* enz. hebben het doel der reis van doctor *Howe* genoegzaam aangetoond, en duidelijk doen zien, dat hij geenszins, gelijk hij voorgaf, in Pruissen was gekomen om het blinden-instituut te leeren kennen, maar alleen gezonden was, om de aldaar zich nog bevindende Poolsche soldaten te ontraden om naar Polen weder te keeren, en hen door middel der aanzienlijke sommen gelds, welke ter zijner beschikking waren, over te halen om naar Frankrijk te trekken. Vroeger had hij zich in den omtrek van Dantzig opgehouden en aldaar gelden achtergelaten tot aanschaffing van kleedingstukken voor de Poolsche soldaten.

WEENEN, den 18den April.

Volgens de ingekomene opgaven zijn sedert het ontstaan der cholera in Hongarije tot den 12den April in 4965 plaatsen 538,339 personen door die ziekte aangetast. Daarvan zijn er genezen 298,541, gestorven 237,408, en onder geneeskundige behandeling gebleven 2390. — De ziekte heeft thans overal in het land opgehouden.

LONDEN, den 21sten April.

Tot heden heeft de uitwisseling der bekrachtigingen van wege Rusland nog geen plaats gehad; maar men schijnt die voor het einde dezer maand te blijven verwachten.

Men zegt, dat de aanvaarding der souvereiniteit over Griekenland, waartoe prins *Otto* van Beijeren door de mogendheden verkozen is, zoo spoedig nog geen voortgang zal kunnen hebben. Twee zwarigheden schijnen voornamelijk vertraging te geven. De eerste is het voorzien in de civiele lijst van den jongen vorst; zoo het schijnt hadden de mogendheden zich ten deele tot de keuze van eenen souverein van Griekenland uit de Beijersche familie bepaald, omdat de Koning van Beijeren van zich zelven een groot vermogen heeft, en dus in staat gerekend kan worden om voor zijnen zoon gedurende eenige jaren in diens civiele lijst te voorzien, ten einde alzoo niet dadelijk daarmede de zoo uitgeputte financien van Griekenland te bezwaren; de Koning van Beijeren echter heeft zich geenszins geneigd getoond tot zoo iets uit eigen middelen, en is overtuigd, dat de Beijersche kamers nimmer in eene aanvrage, om er uit de landsmiddelen in te voorzien, bewilligen zouden, daar de Beijersche natie de verheffing van prins *Otto* tot den troon van Griekenland beschouwt als eene familie-zaak, welke haar in het minst niet aangaat; de eenige uitweg in dezen is alzoo eene geldleening onder garantie van die mogendheden, welke aan prins *Otto* de souvereiniteit hebben aangeboden, en dat middel moet de Koning van Beijeren dan ook hebben geopperd. De tweede zwarigheid is de keus van den minister, die den jongen vorst verzellen, en gedurende diens minderjarigheid met de daad regeren zal; daaromtrent wordt gezegd dat de mogendheden niet volkomen eens zijn.

de graaf *van Armansperg*, als een man van groote bekwaamheden en liberale beginselen, is voor dien post in aanmerking gekomen, en zijne benoeming wordt inzonderheid door Frankrijk voorgestaan, doch aan Rusland schijnt zij daarentegen in het geheel niet te bevallen, en de Koning van Beijeren zelf zou tegen zijne benoeming zijn, enkel uit personelen weerzin. Met dat al gelooft men, dat, indien Prins *Otto* naar Griekenland gaat, graaf *van Armansperg* zijn eerste minister zijn zal.

PARYS, den 22sten April.

Volgens de ingekomen opgaven, zijn in de laatste 24 uren 370 personen aan de cholera gestorven.

— In de laatste dagen is in de kamer der afgevaardigden geen genoegzaam aantal leden opgekomen, om vergadering te kunnen houden. Bij koninklijke proclamatie van gisteren, is nu de sessie van 1831 gesloten.

— Don *Miguel* heeft eene soort van manifest uitgevaardigd, om zijne regten op de kroon van Portugal te betoogen. Bij hetzelve wordt beweerd, dat, volgens de beginselen der oude constitutie van het koningrijk Portugal, van den Portugeeschen troon uitgesloten zijn de prinsen, die geen Portugeesch burger mogten wezen en geene souvereiniteits-regten in het koningrijk uitoefenen. Don *Miguel* zegt, dat zijn broeder don *Pedro* zich van het koningrijk Portugal afgescheiden heeft door de aanneming eener vreemde souvereiniteit; dat hij den 15den Julij 1824 aan den Koning, zijnen vader, verklaard heeft, dat hij nimmer aanspraak op de souvereiniteit van Portugal zou maken, omdat het met de belangen van Brazilie strijdig zou wezen, dat de kroon van Portugal hem ten deele viel. Dat don *Pedro* ten behoeve zijner dochter geen afstand heeft gedaan van een regt, dat hij zelf niet bezat. Dat, verondersteld zulk een afstand kon plaats hebben, zulks had moeten geschieden ten behoeve van den oudsten zoon van don *Pedro*, omdat, volgens de constitutie van Portugal, bij de troonsopvolging, mannelijke voor vrouwelijke afstammelingen gaan, en dat voorts in dit geval de drie standen des rijks, in cortes vereenigd, dezen afstand hadden moeten bekrachtigen. Vervolgens komende op de constitutie, welke don *Pedro* heeft verleend, verklaart don *Miguel*, dat deze acte, ook wanneer don *Pedro* de kroon van Portugal wettig mogt aanvaard hebben, van geenerlei waarde zou zijn, omdat hij zonder toestemming der cortes de grondwetten der monarchie niet kon veranderen. — Don *Miguel* gewaagt er niet van, dat hij aanvankelijk don *Pedro* als wettige troonsopvolger erkend, en de door hem verleende constitutie plegtig bezworen heeft. De officiele Courant van Madrid heeft dit manifest opgenomen, zonder er eenige bedenking tegen in te brengen.

— Don *Pedro* gaat voort met zich tot eene onderneming tegen don *Miguel* voor te bereiden. Men vindt in de dagbladen de volgende opgave van de magt, welke hij bij de Azorische eilanden verzameld heeft:

2 Fregatten, 2 korvetten, 3 schoeners, 4 brikken; in het geheel 11 oorlogsschepen, voerende 238 stukken, voorts 40 transportschepen.

Matrozen, 2000; troepen van onderscheidene wapens, Portugezen, Engelschen en Franschen, 13,186 man.

Er zijn voorts op de Azorische eilanden 1200 officieren zonder bestemming en 7 of 8 duizend man plaatselijke militie, die de eilanden zullen verdedigen, als de expeditie vertrokken is.

— Men vindt in de dagbladen weder berigten uit de departementen van onderscheidene brandstichtingen, welke aldaar dezer dagen hebben plaats gehad.

’s HERTOGENBOSCH, den 26sten April.

Z. K. H. de Prins veldmaarschalk heeft zich gisteren naar Nijmegen begeven, ten einde aldaar afscheid te nemen van H. K. H. Prinses *Frederik* der Nederlanden en Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen, welke zich naar Berlijn begeven. Hoogstdezelve is in den vroegen morgen van heden alhier terug gekomen.

Men verzekert, dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* eerstdaags eene inspectie zal houden over de troepen van het leger te velde.

’s GRAVENHAGE, den 26sten April.

Gisteren hebben HH. MM. de Koning en Koningin benevens HH. KK. HH. Prins *Adelbert* van Pruissen en *Frederik* zich naar Amsterdam begeven, alwaar deze vorstelijke personen ten half 7 ure zijn aangekomen, en zijn HH. KK. HH. Prins *Albert* van Pruissen en Prinses *Frederik* naar Berlijn vertrokken. Naar men verzekert zal het verblijf des Konings te Amsterdam van korten duur zijn. Heden verleent Z. M. aldaar groote audientie en heden avond zal de stads-schouwburg met Hoogstderzelver tegenwoordigheid worden vereerd.

— De luitenant-kolonel *Gallieres* en zijn zoon, welke door het verraad der Belgen verminkt zijn geworden, hebben, eenige dagen geleden, deze residentie verlaten, ten einde, gedurende het zomergetijde, ter geheele herstelling hunner gezondheid, eenige andere plaatsen te bezoeken, waarna zij alhier worden terug verwacht.

— Men verzekert dat ons bestuur berigten uit Petersburg te gemoet ziet, welke mogelijk te gelijk met de voorschriften voor graaf *Orloff*, te Londen, zullen aankomen.

— Naar men verneemt, zal er aan de binnen kort opgeroepen wordende miliciens, van de ligting van dit jaar, ook de keuze worden gelaten, om bij de marine of de mariniers in dienst te komen, zelfs met eene uitreiking van de daarvoor gestelde premien voor vrijwillig engagement.

ARNHEM, den 27sten April.

Laatstleden Woensdag namiddag, ten zes ure, zijn H. K. H. de Prinses der Nederlanden en Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen van ’s Gravenhage met Hoogstderzelver gevolg hier, na van paarden verwisseld te hebben, gepasseerd, den weg nemende naar Nijmegen.

Mengelwerk.

Wat is ons wezenlijk belang?

Geschiedenis en ondervinding leeren ons, door veelvuldige bewijzen, dat het menschelijk verstand dikwerf grootelijks mistast in het vooruit bepalen van toekomstige gebeurtenissen, al grondt zich die bepaling ook op hetgeen wij werkelijk zien plaats grijpen.

De lotwisselingen van personen, van volken en rijken, zijn en blijven altijd aan onvoorziene omstandigheden verbonden, door den duisteren sluijer der toekomst voor het sterfelijk oog bedekt; omstandigheden, die niet zelden eene geheel andere rigting aan den loop der dingen geven, dan wij verwacht hadden, en, in plaats van gevreesd onheil, menigmaal wezenlijk goed kunnen te weeg brengen.

Hoe gelukkig zou de mensch voor zich zelven derhalve handelen, indien hij, deze onbedriegelijke opmerking gedurig voor oogen houdende, bij het gadeslaan van belangrijke voorvallen, zich meer verwijderd hield van het doorgaans onrust barende spoor der gissingen en der vooruitberekeningen, en zich meer kon bepalen tot het berustend vertrouwen op het alwijze en algoede bestuur eener Voorzienigheid, zonder welker wil niets gebeurt van hetgeen wij dagelijks zien gebeuren.

Nemen wij dat vertrouwen weg, of trachten wij het door spitsvondige redekavelingen omver te stooten, dan derven wij den bemoedigenden troost, dien de godsdienst ons zoo mildelijk als overvloedig aanbiedt; dan dobberen wij bestendig tusschen hoop en vrees; dan zien wij gewoonlijk in de toekomst niets dan jammer en ellende te gemoet; dan gaat onze zielekalmte terstond verloren, en worden wij ten eenemale onvatbaar voor alle redelijk genot, voor alle betamelijke genoegens des levens; dan neigen wij geheel tot onerkentelijkheid voor het goede, dat wij genieten, en worden wij gestaag gemarteld door lusteloosheid in het vervullen onzer heiligste pligten.

Bepalen wij onze aandacht slechts tot de dagen, die wij beleven; tot den toestand, waarin ons vaderland verkeert. Wij vragen elkander gedurig: wat licht zal er voor ons in den stik donkeren nacht opgaan, waarin de staatkundige gebeurtenissen ons hebben gewikkeld? Waar staat de eindpaal der onzekerheid, waarin wij verkeeren? Hoe zullen wij den last van bekommernis van onze schouderen afgenomen zien, die ons zoo gekromd doet gaan? En het antwoord van den waren wijze is, welk eindig verstand kan zulks met zekerheid berekenen?!

Is dit zoo? waartoe leidt zulks dan hem, die het vertrouwen mist, waarvan wij zoo even gewag maakten? tot verderfelijke moedeloosheid, tot verzaking van vaderlandsliefde, tot ligtzinnige gevoelens en handelingen, en al het nadeelige, dat gebrek aan ware zedelijke verlichting van zelve moet te weeg brengen. Maar leer hem het onmiskenbare nut van den rietstaf begrijpen, die den vriend en beoefenaar van godsdienstige verlichting nooit ontvalt, en de moedelooze zal in sterkte winnen, gelijk hij in zedelijke zwakte had toegenomen; de verkoelde vaderlander zal in een vurig aanklever van zijnen dierbaren geboortegrond herschapen worden, die liever alles voor het behoud van dien grond opoffert, dan hem prijs te geven aan baatzuchtige gelukzoekers; terwijl gelatenheid in den knellendsten tegenspoed, hem geschikt zal doen blijven, tot het vervullen dier pligten, waartoe hij, als zedelijk wezen en burger van den staat, geroepen wordt.

Het *kan* niet ontkend worden, dat Hij, die het gebied voert over de tallooze wereldbollen, wier loopkring en omwenteling in het onmetelijke hemelruim, naar ordelijke bepalingen, stand grijpt, de lotgevallen der volken onzer wereld met eene ondoorgrondelijke wijsheid bestuurt. Wat in ons oog wanorde schijnt, is orde in het alziend oog van Hem. Wat wij niet zelden rampen noemen is doorgaans bron van wezenlijk geluk. Waar wij geene mogelijkheid tot het doorbreken van slechts ééne lichtstraal zien, doet Zijn wil vaak, op het onverwachtst, eene zon van vreugde ter kimmen rijzen. Wat wij beraadslagen tot vestiging van ons tijdelijk heil, stoot Zijne hand dikwerf omver; en de uitkomst doet ons zien, dat wij verkeerd berekend hadden. Wat wij gaarne heden verwezenlijkt zagen, wordt ons menigwerf eerst na verloop van maanden verleend, als wij meenen er geene behoefte meer aan te hebben, of de tegenwoordige wensch reeds door veelvuldige nieuwe wenschen verdrongen is. Wat zullen wij ons dan verdiepen in gissingen en bepalingen, aangaande

het toekomstige lot van ons vaderland? Getrouw te zijn in de vervulling der taak, ons als eendragtige Nederlanders opgelegd; elkander op te wekken tot betamelijken moed en standvastigheid; ten nutte onzer landgenooten, onzer dierbaarste betrekkingen, en van ons zelven te woekeren met de vermogens, die God ons gegeven heeft; te woekeren met de middelen, die wij tot derzelver aanwending in meerdere of mindere mate bezitten; heilig en bij voorkeur hoog te schatten den grond, waar wij nog op talrijke voorregten en zegeningen mogen roemen; onze zelfstandigheid te blijven handhaven; onze nationale zeden door voorbeeld en gevoelens voort te planten; vereering van alle ware godsdienst onwankelbaar aan te kleven, en eindelijk eerbiedig te vertrouwen op Hem, die, al ontvallen ons ook alle bondgenooten, magtiger en wijzer is dan al de mogendheden der wereld; zietdaar wat ons te doen staat in den benarden toestand, waarin wij verkeeren; zietdaar hetgeen wij elkander gedurig voor oogen te houden hebben, en, schoon niets nieuws bevattende, echter onomstootelijke waarheid zal mogen heeten; waarheid, wier aanprijzing wij bij vernieuwing in ons dagblad even pligtmatig keuren als anderen.

Belgische logentaal.

Al hadden wij de overtuiging door zoo menig sprekend bewijs niet, dat ons dagblad buiten 's lands, en dus ook in *Frankrijk* en *België* gelezen wordt, dan zouden wij het nog aan het gevoel onzer vaderlandsche eigenwaarde verpligt zijn, eene beleedigende onwaarheid daadzakelijk te bestrijden, waarvan de Belgische dagbladen reeds vroeger en nu weder op de onbeschaamdste wijze gewag maken; welke gewagmaking wij in de Bredasche Courant van den 21sten dezer zien overgenomen, zonder genoegzaam voldoende tegenspraak; zijnde van dezen inhoud: "is het niet te bedroeven om daar te zien, één voorbeeld onder duizende aanhalende, dat een eenvoudig matroos, die de vlag zijner boot gered heeft, in den schouwburg te *'s Hage* in eene koninklijk versierde loge wordt ontvangen; terwijl men hier (in *Brussel*) het handvol *braven* der Vlaamsche burgerwachten, die in de maand Augustus zich van twee Nederlandsche kanonneerbooten, met acht stukken kanon, hebben meester gemaakt, niet eens bedankt heeft» (?!) Terwijl wij van die buit gemaakte stukken geschut reeds vroeger in de Belgische dagbladen lazen, dat zij door *Brussel* gevoerd waren, als zijnde VEROVERD *op eene aan het Hazegras gestrande kanonneerboot.*

Dat de Belgen met ijverzucht uit onze dagbladen de hulde-bewijzen aan den dapperen HOBEIN en andere onzer roemrijke vlag-verdedigers vernamen, kunnen wij ligtelijk begrijpen; wij zijn er trotsch op, hunne namen in de gedenkrollen onzer glorievolle geschiedenis opgeteekend te zien; maar dat zij, om die ijverzucht te bevredigen, een heldenfeit in een logenachtig daglicht stellen, waarvan onze Staats- en de Rotterdamsche Courant, van den 8sten Augustus 1831, een belangrijk eerste rapport van den kolonel LEDEL hebben medegedeeld; een heldenfeit, volgens dat rapport, der grootsche zelf-opoffering van onzen onsterfelijken VAN SPEYK waardig, kunnen wij, als ingezetenen van *Arnhem*, dat zoo vele dappere verdedigers onzer nationale eer in de gelederen onzer vaderlandsche helden telt, niet met stilzwijgen voorbijgaan.

Wat hebben de *plus minus* zes honderd Vlamingers, na het, gedurende 12 uren, roemrijk gevecht van den luitenant BOURICIUS, onzen stadgenoot, kommandant der kanoneerbooten No. 41 en 42, in het *Dievengat* bij het *Hazengras*, met zijne voorbeeldelooze equipaadje, den 5den Augustus 1831, dat hen met even zoo veel schande als de overwinningen bij *Hasselt* en *Leuven* de Belgen heeft gebrandmerkt; wat hebben zij den volgenden dag, na hunne nederlaag, op het drooge, waar gezegde kanonneerboot No. 41, door het plotseling vallen van het water, genoodzaakt is geweest te moeten vertoeven, gevonden? het rampzalig overschot eener eigenhandig door den luitenant BOURICIUS met twee zijner matroozen, na alles wat vervoerbaar was eerst op boot No. 42, door den 2den luitenant VAN MALDEGHEM gekommandeerd, overgebragt te hebben, verbrandde kanonneerboot. En dat durven zij eene verovering noemen? Eene verovering van een wrak?! Is het den bij dat gevecht door onze dappere zeelieden op de vlugt gedreven Vlaminger-burgerwachters en geregelde troepen, dan zoo geheel vergeten, dat het hun, behalve de zes en veertig gevonden gesneuvelden, gelukt is een aantal dooden, benevens hunne gekwetsten, met behulp der boeren uit den omtrek, weg te voeren; doch, niettegenstaande hunne opgeworpen batterij en verschansing achter den dijk, niet heeft mogen gebeuren onze kanonneerbooten één oogenblik de vlag te doen strijken? Is het hun vergeten, dat zes onzer matroozen na hen op de vlugt jagen, zich nog meester gemaakt hebben van de beide paarden van het stuk geschut, door de zoogenoemde dappere Vlamingers zelve gedemonteerd en vervolgens in een poel of moeras geworpen?

De equipaadje der beide booten, de officieren daaronder begrepen, bedroeg slechts 46 koppen, waarvan er 20 buiten gevecht geraakten en 26 slechts in staat bleven eene allermoeijelijkste stelling met ongeloofelijke heldenfierheid te verdedigen en te behouden. Onze geëerbiedigde Koning, dit kloekmoedig bedrijf vernomen hebbende, heeft dan ook niet geaarzeld elf wel verdiende ridderordes onder de overgebleven manschappen der beide booten te verdeelen, behalve het toekennen eener maand traktement als gratificatie; terwijl een der zwaarst gekwetsten in het bijzonder hospitaal H. K. K. H. onze Kroonprinses, is verpleegd geworden.

Wij zouden, wel is waar, aan de erkenning der betoonde medehulp van den kapitein SPAAN met zijne vijftig manschappen en aan de dapperheid van den kapitein VAN HOFBERGEN, met een gelijk getal in den namiddag uit *Aardenburg* toegesneld, te kort doen, indien wij nalatig bleven dezelve hier te vermelden; maar die bijstand vermindert daarom den roem van zelfsopoffering der bevelhebbers en manschappen der kanonneerbooten 41 en 42 niet. Die medehulp was de voltooijing der zegepraal, door de beide booten op de overmagt der Vlamingers behaald; eene zegepraal, wier logenachtige verduistering een nieuw bewijs te meer oplevert, dat de Belgen het erkennen der waarheid liever laten varen dan hulde te doen aan Nederlandsche dapperheid.

Letternieuws.

Het Geldersch Schoolboek, of merkwaardige voorvallen uit de geschiedenis van Gelderland; twee stukjes. Ieder stukje 30 Cents. — Te Nijmegen, bij J. F. THIEME, *1831 — 1832.*

Onder dezen titel wordt ons een werkje aangeboden, hetwelk voorzeker ieder onderwijzer in *Gelderland*, ten gebruike op zijne school, hoogst aangenaam zal zijn. — In de korte schetsen der geschiedenis des vaderlands kan immers slechts ter loops van de bijzonderheden uit elk gewest worden gewaagd? Hoe nuttig is het dus voor den leerling, hier alles dienaangaande meer uitéengezet te zien; hoe aangenaam voor den onderwijzer zijne kweekelingen, die reeds meer gevorderd zijn, zulk een werkje in handen te kunnen geven!

Alle gebeurtenissen en alle levensschetsen zijn hier duidelijk voorgesteld, zonder juist te zeer tot het kinderachtige af te dalen. Heilzame lessen ter vorming van verstand en hart, ter aankweeking van deugdzame gezindheden, worden vooral uit die gebeurtenissen afgeleid; terwijl de invoeging van gepaste dichtregelen, uit onderscheidene schrijvers, de waarde van het werkje niet weinig verhoogt. — Het is opgedragen aan Z. Exc. den heer Gouverneur der provincie *Gelderland*, die in de bevordering van het onderwijs zoo veel belang stelt, in deszelfs betrekking als voorzitter, benevens aan de verdere leden der provinciale commissie van onderwijs in *Gelderland*.

Wij prijzen het boekje met volle ruimte aan en danken den bekwamen schrijver (blijkens de onderteekening van het voorberigt, den heer H. N. VAN TIL, te *Zutphen*, reeds door zijne *Nederlandsche vrouwen* en andere werkjes gunstig bekend), voor dit nieuwe geschenk; hem tijd en lust wenschende, om ons meer dergelijke stukken van zijne hand te kunnen leveren.

v. D. W.

Prijs-Courant van Effecten.

Amsterdam, den 24sten April.

		gebl			gebl.
N. Werk. Schuld	$42\frac{1}{2}$ à $43\frac{1}{4}$	$42\frac{3}{4}$	S. Perp. rente Par.	à	
» Uitgest. dito	$\frac{15}{16}$ à 1		» Dito Amsterd.	$49\frac{3}{4}$ à $50\frac{1}{4}$	$50\frac{1}{4}$
» Kans-Biljetten	$16\frac{1}{2}$ à $16\frac{3}{4}$	$16\frac{5}{8}$	» Obl. te Londen	$30\frac{1}{4}$ à $30\frac{3}{4}$	$30\frac{1}{2}$
» Amort. Sijnd.	$70\frac{1}{4}$ à $70\frac{3}{4}$	$70\frac{1}{2}$	» Uitgest. schuld	$6\frac{1}{2}$ à 7	$6\frac{3}{4}$
» Dito dito	$56\frac{3}{4}$ à $57\frac{1}{4}$	57	O. Obl. Ween. bank	à	
» Losrenten dito	à		» Dito	à	
» Oorlogslasten	$88\frac{1}{2}$ à 89	$88\frac{3}{4}$	» Cert. *Goll.* en Co.	à	
» Schatkistbiljet. 1000	99 à $99\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{4}$	» Obl. Metalliek	84 à $84\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{4}$
» Dito 100	99 à $99\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{4}$	» Idem London	à	
» Dito 50	à		» Dito	à	
» Neg. 1831 6 pCt.	$93\frac{1}{4}$ à $93\frac{3}{4}$	$93\frac{1}{2}$	» Bank-Actien *f*	à	
» Dito 1832 5 pCt.	$79\frac{1}{2}$ à 80	$79\frac{7}{8}$	» A. *f* 100 *Roths.*	à	
» Handelmaats.	$79\frac{1}{2}$ à $80\frac{3}{4}$	$80\frac{1}{2}$	» Dit. *f* 250 dito	à	
F. Inschrijving	$70\frac{1}{4}$ à $70\frac{3}{4}$	$70\frac{1}{2}$	N. Cert. *Falconnet*	$74\frac{1}{2}$ à 75	$74\frac{1}{2}$
» Dito Certific.	à		» Dito Londen	à	
R. Obl. *Hope en Co.*	$91\frac{1}{4}$ à 92	$91\frac{3}{4}$	D. Neg. Londen	à	
» Dito 1828 en 1829	$93\frac{1}{2}$ à $94\frac{1}{4}$	94	E. Geconsolideerde	85 à $85\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{8}$
» Inschrijving	$58\frac{1}{4}$ à 59	$58\frac{3}{4}$	B. Neg. 1824	44 à $44\frac{1}{2}$	$44\frac{1}{4}$
» Dito Certificat.	à		G. Obligatien	23 à $25\frac{1}{4}$	25
» Ct. Hamb. Adm.	$85\frac{1}{4}$ à $85\frac{3}{4}$	$85\frac{1}{2}$	» Mexico	$31\frac{1}{2}$ à 32	$31\frac{5}{8}$
» Dito Negot. 1831	$84\frac{1}{4}$ à $84\frac{3}{4}$	$84\frac{1}{2}$	P. Aand. Neg. 42 m.	à	
» Te Lond. geneg.	à		A. Aand. Neg. 3 sted.	95 à $95\frac{1}{2}$	$95\frac{3}{8}$

De prijzen der Hollandsche fondsen waren heden iets flaauwer, die der Russische daarentegen waren zeer gevraagd en willig.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 26 April 0 El 8 Palm 0 Duim.; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.
Den 27 dito 0 El 8 Palm 0 Duim.; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, de Hoog Wel Geboren Vrouwe *BARONNESSE VAN AYLVA VAN PALLANDT*, geboren *VAN SCHELTINGA.*

UTRECHT, den 23sten April 1832.

§ § § BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *ARNHEM*, zijn voornemens op Woensdag den 9den Mei 1832, 's middags ten 12 ure, op het raadhuis van gemelde stad, in het openbaar aan te besteeden.

Het REPAREREN van het ONDERSTE GEDEELTE van den STADS GROOTEN TOREN.
Waarvan de condition van af Maandag den 30sten April eerstkomende ter stedelijke secretarie kunnen gelezen worden.

AMORTISATIE-SYNDICAAT
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.,
AANBESTEDING

De AGENT van het DOMEIN te *ARNHEM* zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, al of niet in tegenwoordigheid van den Inspecteur der Domeinen in het Eerste Ressort, op Donderdag den 24sten Mei 1832, des voormiddags ten elf ure, ten overstaan van het Stedelijk Bestuur te *Arnhem*, in het openbaar, aan den minstaannemenden, aanbesteden:

Het VERNIEUWEN van een gedeelte van den GROOTEN WEG der 1ste Klasse, No. 1, van *Apeldoorn* naar *Deventer*, strekkende van de Brug over de *Terwoldsche Wetering* tot aan de Brug over de *Flierbeek*, beide onder *Twello* gelegen.

De bestekken en voorwaarden zullen ter lezing liggen in de Bureaux van den Administateur der Domeinen in het Eerste Ressort, van den Agent van het Domein te *Arnhem*, in het locaal van het Provinciaal Gouvernement, ten Raadhuize der stad *Arnhem* en verder in de navolgende Logementen:

Te *Arnhem*, bij de Wed. *PULSERS*, in het Koffijhuis en bij *P. HOLTERS*, in *den Gouden Leeuw*; te *Nijmegen*, bij *O. F. HOLTERMAN*, in *den Rotterdamschen Postwagen*; te *Lent*, bij de Wed. *A. CRYNEN*, aan de *Waal*; te *Elst*, bij de Wed. *AALBERS*, aan den dijk; te *Tiel*, bij *L. VAN DAM*, in *den Gouden Leeuw*; te *Bommel*, bij *WEIJERS*, in het Koffijhuis; te *Pannerden*, bij de Wed. *OTTEN*, op den dijk; te *Grebbe*, bij *L. DE RIDDER*; te *Wageningen*, bij *J. RUTGERS*, aan den Boom; te *Velp*, bij *J. R. NAEFF*; te *Dieren*, bij *J. BRINKHORST*, in *de Kroon*; te *Doesborgh*, bij *C. WEYN*, in *het Heeren Logement*; te *Brummen*, bij *P. HONDIUS*, Gz., in *het Kromhout*; te *Zutphen*, bij *P. WEIJERS*, in *het Zwijnshoofd*; te *Apeldoorn*, bij *A. VAN DEN BROEK*, in *den Arend*; aan den straatweg van *Apeldoorn* naar *Zutphen*, bij *KNOPPERT*, in *de Karre*; te *Deventer*, bij *BECKING*, in *den Moriaan*; te *Zwolle*, bij *HARMSEN*, in *het Heeren Logement*; te *Voorthuizen*, bij *W. WILBRINK*, in *het Posthuis*; te *Ede*, bij *VAN AAR CRAATS*, en te *Amersfoort*, bij *GROENHUIZEN*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Agent van het Domein te *Arnhem*, en bij den Opzigter over genoemden weg te *Apeldoorn*, door wien drie dagen voor de aanbesteding de noodige aanwijzing in loco zal worden gedaan.

De Agent voornoemd,
H. J. VAN GENNEP.

---

† † † De ONTVANGER der IN- en UITGAANDE REGTEN en ACCYNSEN te *ZUTPHEN*, als daartoe gemagtigd, zal op Maandag den 27sten Mei 1832, des voormiddags ten tien ure, in het openbaar aldaar aan de meestbiedenden verkoopen, de navolgende aangehaalde Goederen, als:

1160 stuks Zijden, Madrassen en Katoenen Doeken.
30 stukken Diemet, metende 400 el.
16 stukken Katoenen Bontjes, metende 430 el.
9 stukken Linnen en Bedden Bombazijn, metende 146 el.
2 stukken zwarte Zijden Stof en Merinos, metende 90 el.
950 el zwart Zijden Lint en Kramerij; en
3 kistjes Kandij-Suiker, wegende 66 ponden.

Welke Goederen op Zaturdag den 5den Mei 1832 voor een ieder te zien zijn.

Zutphen, den 25sten April 1832.

De Ontvanger voornoemd,
VAN HANSWYCK.

---

§ § § Het BESTUUR der ONDERLINGE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPY te *ARNHEM*, brengt hiermede ter kennis van de belanghebbenden: — dat de REKENINGEN, over het jaar 1831, op heden zijn afgehoord, goedgekeurd en gesloten; uit dezelve is gebleken, dat weder vele belangrijke nieuwe inschrijvingen zijn gedaan en voor betaalde Brandschaden slechts eene matige Suppletie gevorderd wordt; — en verder, dat deze Rekeningen nog gedurende vier weken zullen openliggen aan het Bureau der Maatschappij voor die deelnemers welke verlangen mogten van dezelve visie te nemen.

Arnhem, den 25sten April 1832.

Namens het Bestuur der Maatschappij,
H. CRAMER.
G. ANDRÉ DE LA PORTE,
Directeuren.

---

§ § § Aan de daarbij belanghebbenden wordt hiermede kennis gegeven, dat de COMMISSIE van LANDBOUW in *GELDERLAND*, hare gewone VOORJAARS-VERGADERING zal houden binnen *Arnhem*, op Dingsdag den 8sten Mei 1832.

---

§ † § REGENTEN van het BURGERLYK en MILITAIR HUIS van VERZEKERING te *ARNHEM*, zijn voornemens, om, onder nadere goedkeuring van het Departement van Binnenlandsche Zaken, in het openbaar aan te besteden, de LEVERING der BENOODIGDHEDEN tot het onderhoud der gevangenen van dat Gesticht, gedurende de tweede zes maanden van 1832, bestaande in:

Rogge- en Tarwebrood.
Aardappelen.
Rundvleesch en Rundvet.
Gerstemeel, gepelde Gerst of Gort en groene Erwten.
Groenten.
Zout, Peper, Olie, Azijn en Kaarsen.
Zoetemelk.
Steenkolen, Turf en Hout.
Legstroo.

Deze aanbesteding zal geschieden op Woensdag den tweeden Mei 1832, des middags ten twaalf ure, binnen het gemelde Huis, alwaar van heden af de *op dadelijke betaling* gegronde voorwaarden ter lezing en gedeeltelijk de monsters ter bezigtiging liggen voor de belanghebbenden.

Arnhem, den 24sten April 1832.

Regenten voornoemd,
H. A. VAN RAPPARD.
Ter ordonnantie van dezelve,
VAN GELEIN VITRINGA,
Secretaris.

---

§ § § Men zal op Vrijdag den 4den Mei te *Zutphen*, erfhuiswijze verkoopen: allerhande soorten van HUISMEUBELEN en GLASWERK, tot het honden van een Koffijhuis benoodigd. Alsmede een extra goed BILJARD met TOEBEHOOREN, en een dito NIEUW ENGELSCH BILJARD, een zeer amusant spel, dat daags te voren voor een ieder te zien is. — De Biljarten blijven intusschen UIT DE HAND TE KOOP. — Te bevragen bij *H. BESSELINK*, in het Stads Wijnhuis, te *Zutphen*.

HERHAALDE EN LAATSTE OPROEPING
VAN
ERFGENAMEN.

Degenen die, behalve de zich reeds aangegeven hebbende, vermenen *ab intestato* geregtigd te zijn tot de Nalatenschap van de Hoog Geboren Jonkvrouwe *LOUISA MARIA* [illegible] *VAN BYLAND*, overleden te *Wageningen*, op den [illegible] Mei des jaars 1831, dochter van Wijlen den Hoog Geboren Heer *ROELMAN FERDINAND GRAVE VAN BYLAND* en de Hoog Wel Geboren Vrouwe *ANNA CORNELIA BARONNESSE VAN FRIESHEIM*, in leven Echtelieden worden bij deze door de ondergeteekenden, Executeuren Testamentair in de voorzeide Nalatenschap, opgeroepen, om hunne bewijzen van Erfregt, als nog over te leggen of vrachtvrij in te zenden aan den Notaris *DIRK BEEK*, residerende te *Wageningen*, voor of uiterlijk op den laatsten Mei eerstkomende, vermits bij gebreke van dien, de ondergeteekenden Executeuren, na verloop van dezen termijn, rekening zullen doen aan die, welke zich als Erfgenamen hebben gedragen of derzelver gemagtigden.

Wageningen, den 19den April 1832.

S W. VAN DE GRAAFF.
J. VAN DER VELDEN.

---

† † † Aan de Stokerij, in *Jaffa*, No. 194, buiten *Rotterdam*, is *weder* (mits bestellingen *franco*) te bekomen het van ouds bekende SCHUUR- of LAWYVENGOED.

---

§ § § Op een Buiten, tusschen *Zwolle* en *Deventer*, wordt gevraagd, een WERKBAAS, het SNOEIJEN en PLANTEN van BOOMEN en HOUTGEWAS grondig verstaande. Adres met *vrachtvrije* brieven of in persoon, onder letter Z, bij den Boekhandelaar, *J. J. TYL*, te *Zwolle*.

---

§ § § Drie à vier ORGELMAKERS GEZELLEN, hun vak verstaande, en werk begerende, adresseren zich ten spoedigste bij den Orgelmaker *C. F. A. NABER*, te *Deventer*.

---

§ § § In eene deftige Huishouding te *Zutphen*, worden tegen 1o Augustus verlangd, een bekwame KNECHT en eene KEUKENMEID, voorzien van goede getuigschriften, en van de Hervormde Godsdienst. — Adres onder letter O, met franco brieven, aan [illegible], Stads en Arrondissements-Drukker.

De Tandmeester
LEHMAN JOSEPH SON,

Zal op Maandag den 29sten April, te *Wageningen*, ten huize van *MERKEL*, en van Dingsdag den 30sten April tot den 5den Mei in *Arnhem*, ten huize van *ROBERT*, over alle TANDMEESTERLYKE DIENSTEN te spreken of te ontbieden zijn.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.